

GERİLİM

JASPER KENT

QINIKI

Rusya, 1812.

Bu savaş Napoléon'un işgalci ordusuna karşı son bir direniş olarak başlamıştı, ancak insanoğlunun kendi düşmanına karşı savaşı olarak bitecekti.

Çeviri: Sibel Sakacı

♥can

JASPER KENT

Oniki

Twelve, Jasper Kent

© 2009, Jasper Kent

© 2010, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Transworld Publishers ve AnatoliaLit Telif ve Tercümanlık Hizmetleri Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncın yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2010

2. basım: Ağustos 2014, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © Paul Young

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3

Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-1175-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

JASPER KENT

Oniki

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
Sibel Sakacı

Jasper Kent, 1968'de Worcestershire'da doğdu. Cambridge'te fen ve doğa bilimleri öğrenimi gördü, kuramsal fizik dalında uzmanlaştı. Bir süre serbest yazılım danışmanlığı yaptıktan sonra, yaklaşık yirmi yıl müzikal tiyatro alanında oyuncu, müzisyen, yönetmen ve besteci olarak çalıştı. *Writer's Cramp* (Yazar Krampı), *Malvolio's Revenge* (Malvolio'nun İntikamı), *The Promised Land* (Vaat Edilmiş Toprak), *Remember! Remember!* (Hatırla! Hatırla!) adında dört müzikli oyun yazdı. Sussex'te yaşayan Kent, büyük ününü edebiyat alanında yaptı. Tarihî fantezi roman türünde bugüne kadar yazılmış tüm kitaplar arasında altıncı büyük yapıt olarak seçilen *Oniki*, *On Üç Yıl Sonra* ve *Çarın Laneti*, *Danilov Beşlemesi*'nin ilk üç kitabıydı. *Halkın İradesi*, dizinin dördüncü kitabı.

Jasper Kent'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

On Üç Yıl Sonra, 2011

Çarın Laneti, 2012

Halkın İradesi, 2014

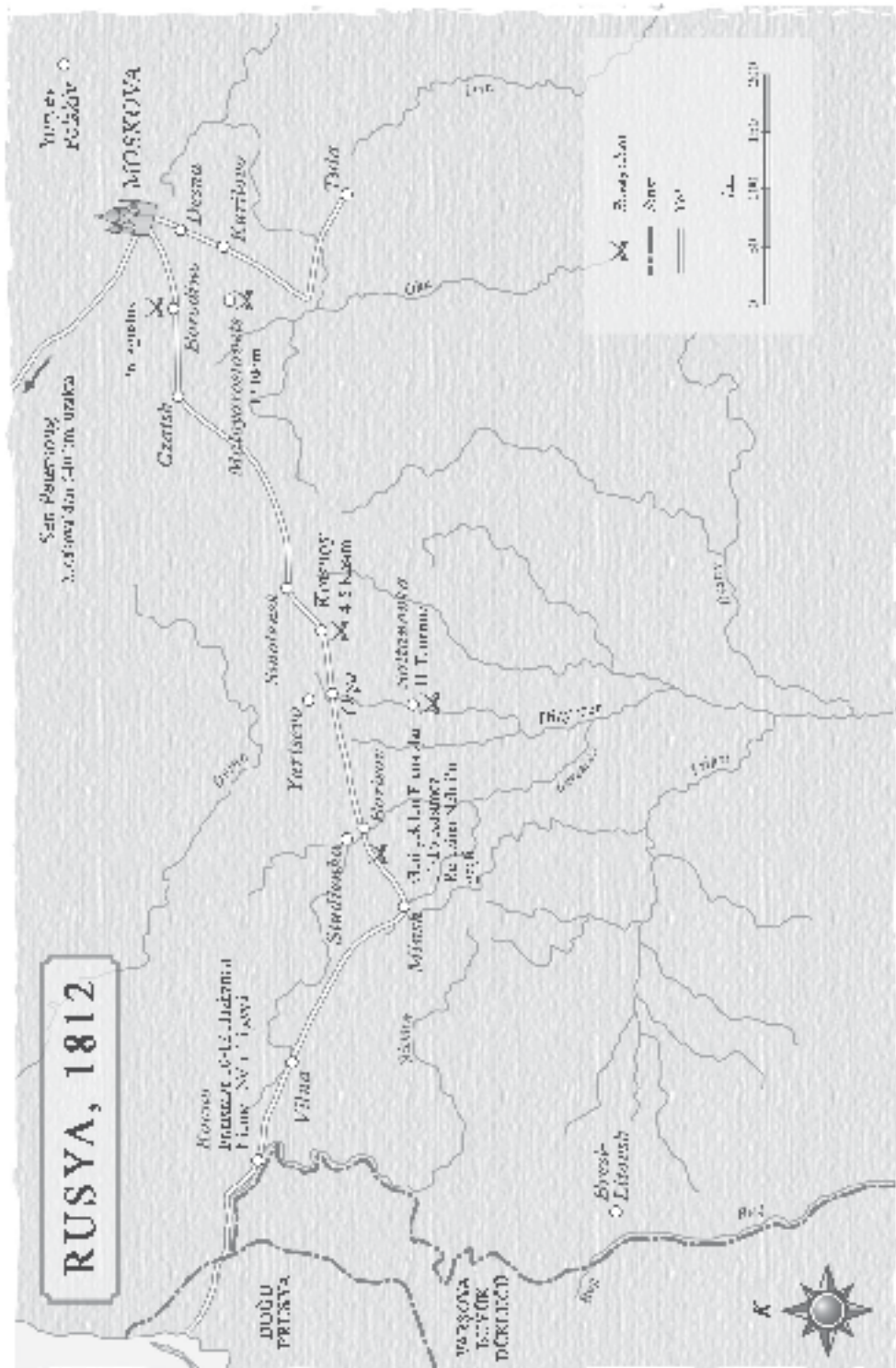
S.L.P. için

Yazarın notu

Mesafeler: Verst, bir Rus uzaklık birimidir. Bir kilometreden biraz daha uzundur.

Tarihler: 19. yüzyıl boyunca Ruslar tarihlerini, eski Jülyen takvimi esas alarak yazmışlardır. 1812 yılında Jülyen takvimi, Batı Avrupa'da kullanılan Gregoryen takviminin on iki gün gerisinden gelmekteydi. Metinde geçen tüm tarihler, Rusların kullanım şekliyle verildiğinden, örneğin Borodino Muharebesi, Batılı tarih kitaplarında 7 Eylül olarak geçerken bu kitapta 26 Ağustos şeklinde verilmiştir.

RUSYA, 1812

Önsöz

Bir Rus Halk Masalı

Kimileri bu hikâyenin Atkarsk kasabasında geçtiğini söyler, kimileri de Volsk'ta. Ancak birçok uyarlamada Uryupin'de geçer, bu nedenle biz de mekânı Uryupin'miş gibi kabul edeceğiz. Tüm rivayetler, olayların Büyük Çar Petro'nun saltanatının ilk yıllarında meydana geldiği ve söz konusu kasabanın sıçan musibeti tarafından istila edildiği konusunda hemfikirdir.

Sıçanlar Uryupin kasabasına genelde yaz aylarında gelir, tahılları berbat eder ve hastalık taşır. Ancak kasaba halkı, aynen diğer kasaba halkları gibi soğuk kış aylarının bu zararlıların büyük bir kısmını öldüreceğini bilmenin rahatlığıyla, yaz aylarında onlarla birlikte yaşamayı öğrenmiştir. Soğuk hava belki hepsini silip süpürmeyecek, ama en azından sayılarını azaltacaktır, böylece gelecek yaz bir önceki yazdan beter olmayacaktır.

Ancak Uryupin kasabasında son zamanlarda kışlar beklenenden çok daha soğuk geçtiği halde, hava sıçanların nüfusu üzerinde yeterli etkiye sahip olamamıştı. Bahar ayında ortaya çıkan sıçanların sayısı geçen sonbahara göre pek de azalmamıştı ve her sonbahar sayıları bir önceki bahardakinin üç katına çıkıyordu. Üçüncü yaz ayı itibarıyla sıçanlar kasabanın her tarafını sarmıştı ve halk büyük bir çaresizlik içindeydi. Uryupin'i terk edebilirlerdi. Yiyebilecekleri hiçbir şey kalmayınca dek tıknabilmeleri için sıçanlara bırakabilirlerdi kasabayı. Sonra da

sıçanlar açlıktan ölürlendi ve böylece halk bir ya da iki yıl sonra geri dönebilirdi.

Ancak plan henüz uygulamaya konmadan önce, temmuz ayının sonlarına doğru bir gün, kasabaya bir tüccar geldi. Bu adam Rus değildi, Uryupin halkına kalırsa bir Avrupalıydı. Halka, sorunlarından haberdar olduğunu ve yardımcı olabileceğini söyledi. Yorgun bir katırım çektiği basit bir at arabasıyla gelmişti. Arabanın üstü, içinde neler olduğunu çevredekilerin görebilmesine imkân tanımayan, büyükçe bir brandayla örtülüydü.

Tüccar, arabasının içindeki şeylerin kasabadaki tüm sıçanları öldürebileceğini ve sonuç söylediği gibi olmazsa tek bir kopek almayacağını söyledi. Kasabanın ileri gelenleri arabanın içindeki o şeylerin ne olduğunu sordular, ancak tüccar para konusunda bir anlaşmaya varana dek hiçbir şey göstermeyecekti. Uryupin'de zaten çok az kişi kasabayı terk etme fikrine sıcak bakıyordu ve birçoğu bunun resmen çılgınlık olduğunu düşünüyordu; bu yüzden tüccar teklifi kabul edilsin diye halkı ikna etmek için çok da bir şey yapmak zorunda kalmadı.

Tüccar, sakladığı kafesi ortaya çıkarmak için arabasının üstünü örten brandayı teatral bir şekilde (hikâyenin bazı uyarlamalarında fiyakalı bir şekilde diye de anlatılır) çekti çıkardı. Kafeste maymunlar vardı, bir düzine kadar maymun. Brandanın altında karanlıkta duruyorlardı, ancak gün ışığı vurur vurmaz çılgınlık atmaya ve çevrelerini sarmış izleyicilere saldırmaya çalışmış gibi, hapsedildikleri demir parmaklıklara doğru çılgınca kendilerini atmaya başladılar.

Maymunlar pek iri değildi, hatta insanların ancak dizine kadar geliyorlardı. Gerçi onları olduklarından da küçük gösteren şey iki ayakları üstünde tamamen dik durduklarındaki kambur halleriydi. Vücutlarının ayak tabanları ve avuç içleri dışındaki her yerleri siyah kıllarla kaplıydı. Boyunlarının etrafı beyaz bir tüy yumağıyla çevriliydi. Kafaları eski insanların kafalarına benziyordu: Etili butlu, buruşuk deriliydi ve tek bir kıl bile yoktu. Ki-

mileri bunların maymundan ziyade akbaba olduklarını söyledi.

Tüccar kafesi açtı ve maymunlar kasabaya dağıldılar. Yerde, ağırlıklarını daha çok arka ayaklarına vererek dört ayakları üstünde ilerliyorlardı. Bilekleri toprağa hemen hemen hiç değmiyordu. Çok geçmeden her iki kollarını ve ayaklarını kullanarak ahırlara tırmanmaya ve mahzenlere inmeye başladılar. Birkaç dakika içinde hepsi gözden kaybolmuştu.

Kasaba halkı bekledi. Tüccar, halkı kedi ve köpeklerini dışarı salmamaları konusunda uyarmıştı, çünkü maymunlar avları konusunda pek de seçici değillerdi. Birçoğu çocuklarını da evden çıkarmadılar, sonuçta yetişkin bir köpeği öldürebilecek bu yaratıklardan biri, bir bebeği ya da küçük bir çocuğu neden öldürmesindi?

Sokaklarda tek bir çocuk oynamaz ve halk zafer kazanmak için dualar ederken kasaba sessiz kalabilirdi, ancak halkın tadını çıkarabileceği bu sessizlik, bir maymunun yeni bir sıçan bulduğundaki acı feryatlarıyla mütemadiyen bozuluyordu. Kurbanının üstüne sıçrayan bir maymunun kilerden, tavan arasından ya da bir duvarın arkasından yükselen haz dolu bu feryadı, günün ya da gecenin herhangi bir saatinde kasabaya yayılabiliyordu. Tüccarın hayvanlarını iş üstünde gören olmadı, ancak herkes çalıştıklarını duyabiliyordu.

Bir hafta gibi kısa bir süre içerisinde halk sıçanların sayısının azaldığını fark etmeye başladı. Onuncu gün, domuz yemlerinin durduğu kapların içinde kendine yiyecek bir şeyler arayan, kardeşlerinin daha önce paylaştığı ve kendisinin de yüzleşmek üzere olduğu kaderinden habersiz bir sıçanın görüldüğü son gündü.

Kasabanın ileri gelenleri minnettardı. Tüccara istediği paranın yarısı kadar fazla ödemeyi teklif ettiler. Ancak tüccar o sırada para almayı reddetti.

“Görev daha tamamlanmadı,” diye açıklama yaptı. “Dostlarım henüz geri dönmediler ve yiyebilecekleri şeyler tükeninceye dek de dönmeyecekler.”

Hakikaten de Uryupin halkı bir daha hiç sıçan görmediği halde, iş üstündeki maymunların çığlıklarını duymaya devam ediyordu. Gerçi çığlıklar bu kez mahzenlerden ve ahırlardan değil, ağaçlardan ve çalılıklardan geliyor gibiydi. Sıçanlar hilekâr yaratıklardır, diye düşünüyordu halk ve bu yüzden hayatta kalan son sıçanların saklanmak için böyle alışılmadık yerler bulmasına hiç kimse pek şaşırılmıyordu.

Maymunların kasabaya salınmasından sonraki on dördüncü günün kuşluk vakti, ilk maymun uyumak üzere tüccarın kafesli arabasına geri döndü. Akşamın erken saatlerinde hepsi dönmüşlerdi. Tüccar kafesi kilitledi, brandayı yeniden kafesin üstüne örttü, ödemesini aldı ve gitti.

Ve kasabanın insanları sessizliğe gömüldüler. İki hafta boyunca neşeli maymunların korkunç haz çığlıkları Uryupin'in her bir köşesine nüfuz etmişti ve her ne kadar dillendirilmese de, gittiklerinde yaşanan rahatlamayı herkes paylaşmıştı. İnsanlar zihinlerinde sıçanlardan yakayı sıyrılmış olmanın memnuniyetini, yüreklerinde ise çığlık atan maymunlardan kurtulmuş olmanın coşkunu sevincini yaşıyordu.

Ancak günler geçtikçe insanlar sessizliğin ağırlığını daha çok hissetmeye başladı. İlk başta sessizliğin bu kadar göze çarpmasının sebebinin, son iki haftadır kasabada olan gürültünün birden kesilmesi diye düşündüler, ama sonradan fark ettiler ki kasaba gerçekten de eskiden olduğundan daha sessizdi. Tüccar ve maymunları kasabaya gelmeden önce olduğundan çok daha sessizdi. Bu boşluğu konuşmaları ve gündelik yaşantılarında çıkardıkları seslerle doldurabilirlerdi, ancak bunun ötesinde hiçbir ses yoktu. Bu sessizlik mutlak, tam bir sessizlikti.

Ve bu tarz hikâyelerde genelde olduğu gibi bu sessizliğin sebebinin ilk fark eden kişi on yaşlarında bir çocuktü. Sessizlik vardı, çünkü hiç kuş cıvıltısı yoktu. Tüccarın yaratıkları işlerini bitirdikten sonra, Uryupin kasabasında bir tane bile canlı kuş kalmamıştı.

Ve kuşlar bir daha asla o kasabaya geri dönmediler.

Birinci Bölüm

1

Dimitriy Fetyukoviç birtakım adamlar tanıdığını söyledi.

“Adamlar derken neyi kastediyorsun?” diye sordum. Sesim bitap çıkmıştı. Loş bir ışıkla aydınlanan odaya şöyle bir baktığımda aslında hepimizin bitap bir halde olduğumuzu gördüm.

“Yardım edebilecek adamlar. Bu işi yapmanın başka yolları da olduğunu bilen adamlar. Ya da bir Fransız’ı öldürmenin...”

“Yani kendi işimizi kendimiz göremeyiz mi diyorsun?” Soru ağzımdan içgüdüsel bir vatanseverlik hissiyle çıkmıştı, ama aslında Dimitriy’in cevabını duymama gerek yoktu. Bu sorunun zaten yüzlerce cevabını biliyordum.

“Yani, son zamanlarda pek de iyi işler başaramadık. Öyle değil mi? Bonaparte çoktan Smolensk’e vardı. Muhtemelen Smolensk’i bile geçmiştir. Bu iş artık kendi itibarımızı kurtarmakla değil, Rusya’yı kurtarmakla ilgili.”

Dimitriy’in hiddeti sesinden anlaşılıyordu. Bonaparte sanki Rus Ordusu orada hiç yokmuş gibi Rusya’nın çevresini sarmıştı. Plan da buydu zaten, bize öyle söylenmişti, ama haklı olsak dahi bu bir cesaret kırma planıydı. Dimitriy duraksadı ve sakalını sıvazladı; sakalının altındaki yara izi, ülkesi için ne kadar şiddetle savaştığını, hepimizin ne kadar şiddetle savaştığımızı hatırlatıyordu. “Üstelik,” diye devam etti, “sadece dördümüz varız. General Barclay’in fikri Fransızları çıplak ellerimizle mağlup

etmemiz değildi. Onları yenmek için bir plan yapmamız gerekiyor.” Haddini aşmaya başladığını fark etmişçesine kısa bir kahkaha attı. “Ordunun geri kalanının onları yenmesine yardım etmek için bir plan yapmalıyız.”

Dimitriy’in tipik kibri ve bu kibrini kabullenışı, masanın etrafında dönen sessiz bir kahkaha dalgası sayesinde dördümüzü de rahatlatmıştı, ama bu rahatlık çabucak uçup gitti.

“Gerçekten durumun bu kadar kötü olduğunu mu düşünüyorsun?” Bu soruyu soran kişi, önderimiz ya da en azından aramızdaki en yüksek rütbeli asker Vadim Fyodoroviç’ti.

“Sence öyle değil mi?” dedi Dimitriy.

Vadim bir süre sessiz kaldı. Ardından “Evet, evet. Ben de öyle ama yalnızca yüksek sesle söylendiğini duymak istedim,” dedi.

“Smolensk olayından önce ben de olsam inanmazdım,” dedim.

“Belki de sorun buydu,” dedi Vadim. “Belki de hiçbirimiz Bonaparte’in neler yapabileceğini tahmin etmedik. Şimdi ettiğimize göre bu bize en azından umut...” Parmaklarını kalın ve kara sakallarının arasında gezdirerek yüzünü ovuşturdu. “Her neyse,” diye devam etti sözüne öncekinden biraz daha enerjyle. “Dimitriy, bize bu adamlardan bahset.”

“Düşman hatlarının gerisinde çalışma konusunda uzman, daima en az beklendikleri anda saldırıya geçen, minimum risk alarak maksimum parçalanma yaratan küçük bir grup,” diye açıkladı Dimitriy.

“Kulağa Kazaklardan bahsediyormuşsun gibi geliyor,” dedim.

Dimitriy altdudağını emerken söyleyeceği kelimeleri seçmeye çalışıyordu. “Kazaklar gibi evet, pek çok açıdan onlar gibi.” Konuşmadan önce yine dikkatlice düşündü. “Ama Ruslar gibi değil.”

“Peki sen onları nereden tanıyorsun?” derkenki ses tonundan, Vadim’in sorduğu soruların cevaplarını zaten

bildiği apaçık görülüyordu. Vadim ve Dimitriy, Smolensk'ten Moskova'ya dönüşlerindeki çetin yolculuk sırasında konuşacak bolca vakit bulmuşlardı. Yine de Dimitriy'in halihazırda onun tarafını tutan birçoğumuzla tartışmaya girmeye çalışması çok doğaldı. En azından onun için doğaldı.

“Türklere karşı savaşımızda bize yardım ettiler.” Dimitriy'in gözleri, eksilmiş olan elime kaymıştı. Bir Türk'ün bıçağıyla kesilen iki kayıp parmağım Silistre'deki bir hücre köşesinde çoktan çürüyüp gitmiştir. Bu yara izine insanlar özellikle duyarlı davranıyorlardı, oysa ben ona alışalı çok oluyordu. Fiziksel yaralar Türklerin üzerimde yarattıkları korkuların en küçüğüydü.

“Yani bu demek oluyor ki bu insanları sen de tanıyorsun Aleksey, öyle mi?” diye sordu Maksim Sergeyeviç bana dönerek. Maksim dördümüz arasındaki en genç askerdi. Aynen benim, Vadim'in zaten Dimitriy'in planının tarafında olduğunu fark etmem gibi, Maks da kaçınılmaz sonucun üçe bir oy olmasından korkuyordu. Demokrasiye inanırdı.

“Hayır, hayır, tüm bunlar senin için olduğu kadar benim için de yeni,” diye cevapladım dikkatlice. Dimitriy'e baktım; bunlar benim için de yeniydi ve Dimitriy'in bugüne kadar hiç bahsetmemiş olması, en hafif ifadeyle, tuhaftı diyebilirim.

“Dimitriy'le ben Eflak yollarını hiçbir zaman birlikte aşındırmadık, halbuki onlar birlikte yolculuk etmişler, bu... ‘adamlar’...” Dimitriy'in kullandığı orijinal kelimeye sadık kalmıştım. “Tuna Nehri kıyılarında savaşacaklar ve bize yardım etmek için ta Moskova'ya kadar gelecekler. Peki aslen nereli olduklarını söylüyorlar?”

“Tuna Nehri civarlarından, Eflak, Moldavya gibi bir yerdenler. Atalarının topraklarını savunmak amacıyla tüm bu yerlerde yiğitçe savaşmışlar. Türklerle savaşmak onların oralarda gelenek gibi bir şey.”

“Bu durumda konuştuğumuz her şey önemini yitiriyor, öyle değil mi?” dedi Maks, hevesli yüzü bir mantık

hatasına işaret etmenin sevinciyle aydınlanmıştı. Konuşurken gözlüğünü burnunun üstüne doğru itti. “Tuna Nehri bizden hım... Varşova kadar uzak. Bu insanlara hemen bugün haber yollasan dahi, Napoléon Moskova’yı almış, Petersburg’daki ateşin önünde ellerini ısıtıyor olur, onlar daha...”

Maks cümlesini bitirmeden durdu. Maks, kendinden kopabilmeyi, tanıdığım herkesten daha iyi başarabilen bir adamdı.

Hepimizin engellemek için savaştığı bu dehşetin gerçekleşmesini böyle kolayca tasvir etmek birçoğumuz için çok zordu, ama Maks tasavvur edilemez şeyleri tasavvur edebiliyordu. Bu, hem çok yararlı hem de bazen çok korkutucu bir özellik olabiliyordu. Ama bugün o bile söylediği şeyin gerçek olabileceğini anlamıştı.

Vadim tasavvur edilen bu manzaraya çok öfkelenmişti. “Eğer Bonaparte Moskova’ya ya da Petersburg’a ulaşabilirse bulabileceği yegâne alevler; topraklarının işgalcinin ellerine geçmesine müsaade etmeyen halkın kendi elleriyle yakıp yıktığı şehirlerden geriye kalanların için için yanan alevleri olacaktır.”

O an, söylenenler bize pek bir yüksekte atılıyormuş gibi gelmişti. Söylediklerinin gerçekleşebileceğini bilmiyorduk.

“Maks’ın haklı olduğu bir konu var gerçi,” dedim. “Şu an her şey teorik boyutta. Eğer o insanları kullanacaktıysak çok önceden haber yollamamız gerekirdi.”

“Ben de tam bu yüzden, öyle yaptım işte,” dedi Dimitriy.

Gözlerini odada şöyle bir gezdirdi. Aramızdan biri itiraz etmeye kalkışacak mı diye sırasıyla hepimizin gözlerinin içine baktı. Vadim zaten biliyordu. Maks, bu oldu bittiye getirilişe karşı çıkacak mantıklı bir iddia bulamadı. Ben ise yorulmuşum.

“Bugün buraya vardığımızda onlardan gelen, bana yazılmış bir mektup buldum,” diye devam etti Dimitriy. “Çoktan yola çıkmışlar. Ayın ortalarına doğru burada olmayı umuyorlar.”

“Dua edelim de yoldaki Fransız hatlarından birinde yakalanmasınlar.” Yorumum kulağa alaycı geliyordu ancak bu ciddi bir konuydu. Rus ordusunun yarısı Türklerle alelacele bir barış antlaşması yaparak geri çekilmişti ve bunu Bonaparte’tan hemen önce yapmak zorunda kalmışlardı. Dimitriy’in dostları da aynı riski taşıyor olabilirdi. Ama diğerleri bu konuyla meşgul olmak istememişti, ben de üstünde durmadım.

“Kaç kişiler?” diye sordu Maks.

“Belli değil,” dedi Dimitriy. “Eğer şanslıysak yirmi kişi; muhtemelen daha az.”

“Peki, ne işimize yarayacaklar ki?” diye sordum. Sesim, istediğimden daha küçümseyici bir tavrıyla çıkmıştı, ama gerçekten hissettiklerimden daha küçümseyici değildi.

“Davidov sadece birkaç Kazak’la mucizeler yaratıyor,” dedi Vadim.

Bu, belden aşağı vurmaktı. Denis Vasilyeviç Davidov benim için bir çeşit kahramandı. Ama karşılaştırma hiç de adil değildi.

“Kazak ordusunda bir bölük, seksen ya da daha fazla adamdan oluşur. Yirmi değil. Dostlarınızın her biri dört Kazak’a bedel mi?”

Dimitri bana dürüst bir bakış attı. “Hayır,” dedi. “Her biri on adama bedel.” O an içimden birden ona bir yumruk atmak geldi ama aslında kızgın olduğum kişinin Dimitriy olmadığını da biliyordum.

“Belki de onları bu kadar kayda değer yapan şeyin ne olduğunu söylemelisin,” dedi Vadim.

“Tarif etmesi zor,” dedi Dimitriy bir an düşündükten sonra. “Hiç Oprüçnik¹ diye bir şey duydunuz mu?”

Vadim de, ben de onaylamak için kafamızı salladık, ancak bu kavram Maks’a şaşırtıcı bir biçimde pek tanıdık gelmemişti.

“Dördüncü (hoşlandığı lakabıyla Korkunç) İvan, saltanatı sırasında, en az merhametli olduğu dönemlerden

1. Çar IV. İvan’ın, Rus topraklarını kendi egemenliği altına almak ve halk üzerinde baskı kurmak için oluşturduğu birliklerin mensuplarına verilen ad. (Y.N.)

birinde, Opriçnik adıyla bilinen bir çeşit kişisel muhafız alayı kurmuştu,” diye açıkladı Dimitriy. “Opriçniklerin görevi içeride baskı uygulamaktı. Bizim burada bahsettiğimiz şey bu değil tabii, ancak bir Opriçnik’in görevi mutlak ve kontrolsüz bir şekilde şiddet kullanmaktı. Resmî görevleri rahiplikti. Siyah cüppeler giyerek ülkenin her bir yanını dolaşırlar ve İvan’ın ölmesi gerektiğini düşündüğü herkesi öldürürlerdi. Rahip olmalarına rağmen eğitilmiş değillerdi, ancak derin inançları onlara, İvan’ın ihtiyacı olan bağnazlığı veriyordu.”

“Ve bize yardım edecek olan insanlar bunlar, öyle mi?” diye sordu Maks şüpheyle.

Dimitri yavaşça kafasını salladı. “Benzerlikler var. Dostlarım bizzat şiddetin bir silah olduğunu anlıyorlar. Vicdan ya da korku onların önüne geçemiyor.”

“Peki dindarlar mı?” diye sordum. “Gerçek Opriçnik rahipleri gibi.”

“Bunlar rahip değiller,” dedikten sonra bize ne kadarını anlatması gerektiğini düşünerek duraksadı Dimitriy ve sonra devam etti: “Ama kendilerine özgü bir bağnazlıkları var. Geldikleri yerde (Osmanlı dünyasının sınırlarında) Hıristiyanlık daima esnek bir kavram olmuştur.”

“Kontrol edilebilirler mi? Güvenilirler mi?” diye sordu Vadim.

“Doğru ellerde oldukları sürece bir top ve tüfek kadar kontrol edilebilir ve güvenilirler. Yalnızca doğru adrese yönlendirilmeleri gerekiyor ki başarı sağlasınlar.”

“Herhangi bir maddi beklentileri olmadığına emin misin peki?” Vadim’in sorusundan, Dimitriy’le aralarında bu konunun daha önce konuşulmuş olduğu anlaşılıyordu.

“İşlerini seviyorlar. Tüm diğer ordular gibi galibiyet sayesinde geçimlerini sağlıyorlar.” Dimitriy’in ne demek istediğini hiçbirimiz tam olarak anlayamadık. “Savaş ganimetleri yani. Ordular düşmanlarından aldıkları altınlarla, yemeklerle ya da yağmaladıkları diğer şeylerle geçinirler.”

“Fransız ordusundan, yapacakları uzun yolculuğu

zahmete değer kılabacak kadar altın elde edebileceklerine emin değilim,” dedim.

“Altından değerli ödüller vardır,” dedi Dimitriy kendisinden beklenmeyen bir maddiyattan uzak tavırla. “Bu adamlar bizlerin umursamadığı şeyleri almak konusunda uzmandır.”

Opriçnikleri hortlatmak fikrinin hiçbirimizin hoşuna gittiğini sanmıyorum, ama hiçbir zaman yüzlerine karşı söylememiş olsak da bu isim onlara yapışıp kalmıştı. Onlarla tanıştığımız gün, Dimitriy’in neden bu kıyaslamayı yaptığını anlamıştık.

Vakit geç olmuştu ve Vadim Fyodoroviç oturumu kapatmaya hazırlanıyordu. “Evet baylar, Opriçniklerin gelişine hazırlanmak için bir hafta kadar zamanımız var,” dedi. Onlardan en iyi şekilde nasıl faydalanacağımızı düşünmek için gayet yeterli bir süreydi bu. Derin bir nefes aldı. Bitkin görünüyordu ama bizde biraz olsun coşku uyandırmak için elinden geleni yapmıştı. “Son zamanlarda çok çetin bir mücadele yaşadık, biliyorum, ama bu kez, kalbimin en derinlerinde bir yerde hissediyorum ki Bonaparte haddini aştı ve biz tehlikeyi atlattık. Ne dersiniz?”

Tüm umutlar ve tecrübeler karşın, anlaştığımızı dair heyecan dolu bir tezahürat bekliyor gibiydi, ancak biz odadan çıkıp yataklarımıza doğru yol almadan önce görebildiği tek şey heyecansız kafa sallamalar ve kalkık kaşlardı. Ne Vadim doğası gereği coşkulu kışkırtma konuşmaları yapan adamlardan ne de biz bu konuşmalarla şevke gelecek insanlardandık. Bu, bizi o zamana kadar bu kadar iyi bir ekip yapan şeyin bir parçasıydı.

Smolensk’ten Moskova’ya, adeta dörtnala gelmiştik. Uygun bir pansiyon bulamadığımız zamanlarda nerede olsa yatmıştık. Ağustos ayının başlarında hava zaman zaman bunaltıcı derecede sıcak olabiliyordu, ama yine de hoşuma gidiyordu. Her zaman yazları sevmiş, kışlardan

nefret etmiştim zaten. Tüm bunlara rağmen yeniden gerçek bir yatakta yatıp uyumak güzeldi. Moskova'da kaldığım zamanlar her zaman yattığım, genelde yattığım yataktı bu. Tverskaya'da, Kremlin'in kuzeyinde bir handaydık. Daha önce toplantılarımızı yaptığımız bir handı burası. Gecenin ilerleyen saatlerinde varabilmiştik, ama yine de hemen uykuya dalamadım. Zihnim başka bir toplantıya kaymıştı. Vadim'le ilk kez tanıştığım, tuhaf ve küçük grubumuz ilk toplanmaya başladığı zamandaki toplantıya gitti aklım.

"Dimitriy Fetyukoviç sana tüm bunların neden olduğunu anlattı mı?" diye sordu Vadim.

Dimitriy Fetyukoviç her zaman olduğu gibi bu kez de bana pek bir şey anlatmamıştı. Yedi yıl kadar önceydi. 1805 yılının Kasım ayı, Austerlitz Harbi'nin patlamasına bir aydan kısa bir süre kalmıştı. Dimitriy; "sıra dışı operasyonlar" yapmak için küçük bir birlik kurmaya çalışan bir binbaşı tanıdığını söylemişti. Konu ilgimi çekmişti ve böylece toplantı ayarlanmıştı, Vadim'le hiç konuşmamıştım ama onu ordugâhın çevresinde görmüştüm. Hep saçı başı dağınık ve sivil bir şekilde dolanırdı ortalıkta, ama yine de onu tanıyan herkesten saygı görürdü.

"Tam olarak değil efendim," diye yanıtladım. "Dimitriy az önce bunun biraz sıra dışı bir şey olduğunu söyledi. Denemeye değer gibi geldi bana."

"Burada 'efendim' yok," dedi Vadim sert bir şekilde. O günlerde, onu daha sonradan tanıdığım, istediklerini zorlamaksızın yaptırmayı iyice öğrendiği zamanlara göre biraz daha hoşgörüsüz bir adamdı. "Üstlerine saygı göstermek Rus ordusunun büyük güçlerinden biri olabilir ama insanı her zaman şeye... teşvik etmez." Doğru kelimeyi bulamamıştı.

"Düşünmeye?" dedi Dimitriy.

"Kesinlikle," diye sözüne devam etti Vadim. "Orduda düşünmek başını ciddi belaya sokabilir."

Vadim ve Dimitriy birbirlerine yapmacık bir şekilde gülümsediler. Daha sonraları Dimitriy bana, Vadim'in

bir kez, bir emre karşı gelmesinin sonucunda neredeyse askerî mahkemede yargılanacak olduğunu söyledi. Böyle yaparak düşmanın top mevzisini ele geçirmiş ve savaşın akışını değiştirmiş. Fakat emir çok zengin, çok soylu ve çok aptal bir kıdemli subaydan gelmiş ve bu tür soylu subayların hassasiyetlerinin önemsiz savaşları kazanmaktan çok daha önemli olduğunu düşünen pek çok kişi varmış. Neyse ki öyle düşünmeyenler de varmış. Dahası, hal ve tavırlarından hiç anlaşılmasa da Vadim'in kendisi de oldukça zengin ve soyluymuş. Binbaşılığa terfi ettirilmiş ve düşmanı yıldırma için ne gerekiyorsa yapması konusunda kendine oldukça geniş yetki verilmiş.

“Ve düşünmek,” diye devam etti Vadim, “bana söylediklerine göre sen bu eylemi çok sık gerçekleştiriyormuşsun.”

Gülümsedim. “Aslında bu, benim için daha çok bir hobi. Senin de dediğin gibi; savaşta pek de işe yaramaz.”

“Savaşta yaramaz, hayır. Savaşta emirlere itaat edersin... genelde. Ben emir veririm, sen de itaat edersin; ama bizim durumumuzda bu pek böyle olmayacak. Savaşmaktan kaçabileceğini de sanma. Yine de bir asker gibi savaşacaksın. İşte fark yaratacak savaşlar sırasında bizim yaptığımız şey tam olarak budur.”

“Peki biz tam olarak ne yapıyor olacağız?” diye sordum.

“Casusluk, sabotaj. Bilgileri deşifre edip kaos yaratacağız. Bazen küçük bir grup içerisinde, bazen de yalnız. Sana ne yapacağını söyleyeceğim, daha sonra da nasıl yapılacağını birlikte tartışıp kararlaştıracacağız. Fransızcan nasıldır?”

Alışılmadık bir şekilde Rusça konuşuyorduk. Rusça konuşmak gerçek vatansever olduklarını kanıtlamak isteyenler arasında oldukça popüler hale gelen bir şeydi.

“İdare eder,” dedim.

“Dimitriy senin Paris sokaklarında gerçek bir Fransız tavrı takınarak yürüyebileceğini söylüyor.”

“Sanırım öyle,” deme cesaretinde bulundum.

ONİKİ

Napoléon, Rusya seferinde dayanılmaz kış koşullarına mı yenildi, yoksa işin içinde başka güçler de var mıydı?

Rusya 1812 sonbaharında başa çıkılmaz bir düşmanla karşı karşıyadır: Napoléon Bonaparte'ın Büyük Ordu'su. Rus şehirleri Fransızlara birer birer teslim olmuş, imparatorluğun kalbi Moskova'yı kurtarmak ancak bir mucizeye kalmıştır. Bir grup üst rütbeli Rus asker, son çare olarak Opriçnik adı verilen, Hıristiyan Avrupa'nın uzak köşelerinde efsane olmuş on iki savaşçının yardımına başvurur. Sadece geceleri ve yalnız başlarına savaşan çete, koca bir savaşın kaderini değiştirir. Ancak Yüzbaşı Aleksey, çetenin yolu üzerindeki ölüm haberlerinden şüphelenir. Asıl karabasanın henüz başlamadığını kısa sürede anlayacaktır...

“Gerçek tarihî olaylar, sınırsız fantezi ve hiç eskimeyen halk hikâyeleri. Roman, esrarlı olayları, dehşet duygusunu ve tarihi inanılmaz bir ustalıkla birleştiriyor.”

Fantasy Book Review

“Tarihî romanla kara fantezinin kusursuz bir bileşimi, benzersiz bir gerilim.”

Lisa Tuttle, The Times

“İnsan olmayan varlıkların yarattığı dehşetin, insanların yarattığı dehşeti vurguladığı bir roman.”

New York Times Book Review

Kapak resmi: Paul Young

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN: 978-975-07-1175-6

9 789750 711756